

Så har jeg nogle helt jordnære ting, som jeg mener det nok var bedre at vi prøvede at koncentrere os om, for de kan faktisk blive en trussel, der er mindst lige så stor som en eventuel atomkrig. Jeg har nogle notater her, og jeg vil bare lige læse nogle enkelte linjer op:

»På en base i Murmansk-fjorden på Kola-halvøen omgivet af snedækkede skråninger ligger det over 50 år gamle fragtskib »Lepse« . . . Skibets sorte skrog er proppet til randen med brugt atombrændsel fra de russiske atomisbrydere. Den dag »Lepse« synker, vil havet begynde at koge, siger de lokale . . . Det brugte atombrændsel på »Lepse« indeholder angiveligt over tre gange så meget radioaktivitet, som der slap ud ved Tjernobyl-katastrofen i 1986 . . . Flere andre hjælpeskibe ligger i havnen som flydende atomlagre.«

Der står også:

»I forvejen ligger mellem 70 og 90 udrangerede ubåde i fjorden omkring Murmansk og venter på at få fjernet brugt brændsel og reaktorer inden endelig skrotning. Inden år 2010 skal mindst 125 atomubåde være hugget op.«

Det vil altså sige, at der er nogle helt nære og konkrete ting, vi kunne tage fat på, nemlig simpelt hen at hjælpe russerne, inden der sker alvorlige ulykker. Det synes jeg faktisk vi skulle tænke på, for det er jo noget af det, vi rent faktisk kunne gøre.

Ole Donner (DF):

Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for den meget fine gennemgang af de aftaler, der er gældende på dette område, og hvor langt man er nået. Jeg synes, det var en meget fin gennemgang, og det gør det let at være ordfører, efter at ministeren har holdt et sådant indlæg.

Vi er enige med ministeren i, at det er regering, der fører udenrigspolitikken, og vi mener ikke, det på nuværende tidspunkt er aktuelt med en debat om atomvåbenfri zoner. Vi mener, ligesom det også er sagt af andre ordførere, at der må bygges på fælles aftaler om nedrustning. Dansk Folkeparti går meget ind for NATO, og vi mener, det er passende at køre den opgave i det regi, og derfor kan vi ikke tilslutte os forslaget.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Elmquist for mange af hans bemærkninger, som trods alt i deres indhold gik et pænt stykke i retning af forslagsstillernes ønsker med dette forslag, og der var

også noget i samme retning i fru Helle Degns indlæg.

Men desværre synes jeg generelt, man må sige – også om ministerens indlæg – at det har været en lang opremsning af aftaler og forhold, som dybest set ikke vedrører forslaget her, med den hovedkonklusion, at det kan være meget godt med atomvåbenfri zoner, bare det ikke bliver her i den del af verden, hvor vi bor. Det mindede mig lidt om en sang, hvori man talte om, at atomkraft kunne være godt nok, bare værket ikke lige lå i ens egen baghave.

Jeg synes ikke, det er en helt stolt måde at argumentere på fra dansk side. Jeg synes egentlig, at man også på et moralsk grundlag godt kunne sige, hvis man støtter atomvåbenfri zoner, at det vel nok var rimeligt at begynde med at lave dem dér, hvor man selv bor, før man stiller krav til andre om, at de også skal gøre det. Der er andre, der er gået foran i andre verdensdele og har gjort det, og alligevel slæber vi bagefter og får ikke rigtig gjort noget ved det. Det er ikke en stolt del af dansk udenrigspolitik.

Problemet er, tror jeg, at det er NATO-udvidelsen, som står i vejen, og jeg vil godt spørge udenrigsministeren om noget i forbindelse med NATO-udvidelsen. Polen kan forventes at blive et land, som kommer med i første runde, hvis der sker en NATO-udvidelse, og der oprettes så en ny Østersøkommando med hovedkvarter i Karup, bestående af Danmark, Tyskland og Polen. Sådant har jeg i hvert fald forstået planerne. Denne Østersøkommando skal hvile på et grundlag, der tillader stationering af atomvåben på de tre staters område – dvs. også Polens – i krise- eller krigstid, altså i den situation, hvor man også ifølge gældende dansk atomvåbenpolitik kan tilkalde eller modtage atomvåben fra USA eller England.

Jeg har den ubehagelige mistanke, at når man ikke rigtig vil støtte det her forslag, skyldes det, at man i virkeligheden ikke tør tage fat om nældens rod: at NATO forbeholder sig adgang til at føre atomvåben ind på polsk område tæt op til den russiske grænse. Det synes jeg er et meget, meget ubehageligt problem.

Jeg vil derfor for det første spørge ministeren: Er det en korrekt analyse, at det i virkeligheden er her, kernen i problemet ligger? Dernæst: Er det korrekt, som hr. Elmquist lagde op til, at man fra dansk side faktisk vil arbejde for, at hvis der sker en NATO-udvidelse, så skal den ikke følges op af muligheden for atomvåben på de nye NATO-landes territorium, men tværtimod